

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2009 - 2014

Комисия по правата на жените и равенството между половете

2012/2234(INI)

20.2.2013

СТАНОВИЩЕ

на комисията по правата на жените и равенството между половете

на вниманието на комисията по заетост и социални въпроси

относно Програма за адекватни, сигурни и устойчиви пенсии
(2012/2234(INI))

Докладчик по становище: Regina Bastos

PA_NonLeg

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по правата на жените и равенството между половете приканва водещата комисия по заетост и социални въпроси да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

- А. като има предвид, че трябва да бъдат оценени последиците от застаряването на населението върху устойчивостта на публичните финанси; като счита, че бъдещите поколения следва да могат да се възползват от адекватни пенсионни системи;
- Б. като има предвид, че пенсионните фондове са важни инвеститори за икономическия растеж на ЕС и имат значителен принос за постигане на стратегическата цел на „Европа 2020“ за 75% заетост общо сред мъжете и жените между 20 и 64 години и социално приобщаващи общества;
- В. като има предвид, че в настоящия европейски дебат пенсионните схеми твърде често се смятат просто за тежест за публичните финанси вместо за важен инструмент в борбата срещу бедността сред хората в напреднала възраст и средство за преразпределение през целия живот на индивида и в обществото;
- Г. като счита, че пенсиите са основния източник на доход за по-възрастните европейци и че те имат за цел да им осигурят достоен стандарт на живот и да им позволят да бъдат финансово независими; като има предвид обаче, че около 22% от жените над 75 години се намират под прага на бедност в Съюза, като по този начин биват изложени на риск от социална изолация, а жените представляват по-голямата част от населението над 75 години;
- Д. като има предвид, че жените прекъсват професионалната си кариера и започват работа на непълно работно време по-често от мъжете, за да се грижат за децата или за по-възрастните зависими или болни членове на семейството, което може да ги накара да търсят работа на непълнен работен ден или с по-ниско заплащане по-често, отколкото мъжете и че тези периоди на прекъсване не се вземат или се вземат частично предвид при изчисляването на пенсиите и че следователно тяхната пенсия често е по-ниска и те са изложени на по-голям риск от бедност;
- Е. като има предвид, че жените са непропорционално представени на работните места на непълнен работен ден и на пазара на гъвкавите работни места;
- Ж. като има предвид, че жените представляват голяма част от работещите, който упражняват недеклариран труд, най-вече домакинска работа и грижа за зависими лица;
- З. като има предвид, че жените са свръхпредставени на работни места от най-ниски категории и позиции, що се отнася до квалификацията, заплащането и престижа, и съответно трудовата несигурност при жените е много по-голяма и възнагражденията им са по-малки, отколкото при мъжете;
- И. като има предвид, че жените са изправени пред по-големи трудности при

съвместяването на професионалния и семейния живот, тъй като семейните отговорности не винаги се споделят по равно и грижата за децата и други зависими членове на семейството се поема главно от жените;

- Й. като има предвид, че неравенствата между половете в областта на заетостта, заплащането, вноските, прекъсванията на професионалната кариера, упражняването на недеклариран труд, трудовата несигурност и работата на непълнен работен ден, свързана с полагане на грижи за близки имат сериозни последствия върху размера на пенсиите, на които имат право жените;
- К. като има предвид, че отрицателното въздействие на икономическата и финансова криза в Европа върху заплащането и заетостта ще увеличи бъдещия риск от бедност сред хората в напреднала възраст;
- Л. като има предвид, че проучването „Актуална информация относно жените, които живеят сами“, поискано от парламентарната комисия по правата на жените и равенството между половете показва скритите рискове на някои от съществуващите пенсионни задължения от задълбочаване на дисбаланса между половете, по-специално за жените, които живеят сами;
- М. като има предвид, че работен документ № 116 на ОИСР в областта на социалната заетост и миграцията „Готвене, грижи и доброволчество: неплатеният труд в света“ (Veerle Miranda) хвърля светлина върху значението на неплатения труд, който все още не е признат в националните пенсионни схеми;
- Н. като има предвид, че в ЕС коефициентът на заетост на лицата на възраст между 55 и 64 години е едва 47,4%, а за жените – само 40,2%; като има предвид, че в някои държави от ЕС само 2% от всички свободни работни места са заети от лица на възраст 55 и повече години; като има предвид, че ниските коефициенти на заетост са причина за разлика в размера на пенсиите между мъжете и жените в рамките на едно и също поколение, както и за разлика между поколенията, в резултат на която възникват значителни различия във финансовите ресурси между поколенията;
- О. като има предвид, че прогнозите за въздействието на пенсионните реформи обикновено се основават на примерни данни за мъж с пълен трудов стаж, работил на пълно работно време и получавал средни трудови доходи; като има предвид, че актюерските таблици, основани на пола, имат отрицателно въздействие върху изчисленията на пенсиите за жените и предвиждат по-нисък размер на пенсиите спрямо доходите преди пенсиониране на жените;
- П. като има предвид, че жените често заемат по-ниско заплатени длъжности и са по-малко гъвкави на пазара на труда, особено над 50-годишна възраст, което прави спестяването за пенсионни схеми много по-трудно;
- 1. подчертава, че в някои държави членки е необходимо да се проведе реформа в пенсионните системи с цел справяне с демографските промени и променящия се пазар на труда; подчертава факта, че реформите трябва да са социално справедливи и да засилват механизмите за солидарност и равенството между половете; подчертава, че следва реформите да включват социалните партньори и съответните

заинтересовани страни и за тях да се предоставя подходяща информация на гражданите;

2. посочва, че държавите членки следва да подкрепят изследването на въздействието на различните формули на индексация на пенсиите върху риска от бедност сред хората в напреднала възраст, като вземат предвид свързаните с пола аспекти; призовава държавите членки да вземат по-специално предвид, че с възрастта се изменят потребностите на хората, например дългосрочните грижи, за да се гарантира, че възрастните хора, особено жените, могат да получават адекватна пенсия и да се радват на достоен живот;
3. подчертава, че пенсионната политика е основен елемент от социалната политика, както и че пенсиите са механизъм на пряка финансова солидарност между поколенията, както и инвестиция в бъдещето;
4. посочва, че създаването на пенсионните системи е отговорност на държавите членки и подчертава ползите от глобален и координиран подход на равнище ЕС;
5. призовава Комисията и държавите членки да гарантират, че принципът на равно третиране на жените и мъжете се прилага последователно в рамките на системите за пенсионно осигуряване и по-специално, че професионалните пенсионни схеми не дискриминират жените и че те не подкрепят съществуващи модели, които поставят жените в по-неблагоприятно положение по отношение на обезщетенията и вноските;
6. призовава Комисията и държавите-членки да извършат всеобхватни оценки на въздействието върху всички реформи на социалното осигуряване, особено пенсионните системи, които могат да имат отрицателно въздействие върху трудовата заетост на жените и пенсионните права, например съкращения на разходите в детските заведения и заведенията за възрастни хора, пенсионните политики и др.;
7. припомня необходимостта за това държавите членки да вземат мерки с цел премахване на разликата в заплащането и доходите за една и съща работа между жените и мъжете, както и несъответствията в достигането на отговорни постове, а също и основаващото се на пола неравенство на пазара на труда, което засяга също пенсиите, в резултат на което се получават значителни различия в размера на пенсиите на жените и много по-високите пенсии на мъжете; настоятелно призовава Комисията да представи предложение за преразглеждане на съществуващото законодателство; отбелязва, че въпреки безбройните кампании, цели и мерки, предприети през последните години, разликата в заплащането на жените и мъжете продължава да бъде голяма;
8. подчертава, че трябва да се вземат спешни мерки срещу разликата в заплащането на жените и мъжете в частния сектор, която е особено сериозна в доста от държавите членки;
9. призовава държавите членки да насърчат гъвкавостта по отношение на пенсионната възраст, като взимат предвид аспектите, свързани с пола и гарантират минималния

размер на пенсиите;

10. посочва, че когато пенсионните системи на държавите членки не взимат предвид особеностите на жените, които живеят сами, или особеностите на пола като цяло, жените по принцип са непряко дискриминирани и изложени на по-висок риск от бедност;
11. посочва, че докато гъвкавото и непълното работно време улесняват съчетаването на професионалния и личния живот, по-специално за жените, те също предполагат по-ниски възнаграждения и следователно по-ниски пенсии в бъдеще; подчертава, че преобладаващата част от ниските доходи и почти всички много ниски доходи са обвързани с непълен работен ден и около 80% от бедните работещи са жени;
12. подчертава необходимостта от намаляване на разликата в заплащането на мъжете и жените с еднакви умения и на една и съща длъжност, като това е причината доходите на жените да са много по-ниски от тези на мъжете и увеличава високия брой на жените, които живеят в бедност, след като се пенсионират или овдoveят;
13. потвърждава необходимостта от обвързване на пенсионната възраст за жените и мъжете с увеличаването на очакваната продължителност на живот като едновременно с това се осигурява по-добър достъп до обучение през целия живот, улеснява се съвместяването на професионалния, семейния и личния живот и се оказва подкрепа за активен живот на възрастните хора;
14. призовава Комисията и държавите членки да възприемат подход относно пенсиите, който да е основан на целия живот и да отчита целия период на трудовия живот на лицата, включително прекъсвания и промени в кариерата, да отразява социалните и икономическите ползи от неплатени дейности, свързани с полагането на грижи, и съвременните трудови модели;
15. подчертава значението на изравняването на пенсионната възраст за мъжете и жените и на подобряването на пригодността за заетост на възрастните жени и мъже, за да им се даде възможност да останат на пазара на труда, което ще допринесе значително за повишаване на участието на работната сила на възрастните работници;
16. подчертава, че средно по-дългите периоди на заетост на непълен работен ден на жените, по-ниското заплащане, по-ограниченото средно работно време имат значителни последствия за доходите им, предоставяните им помощи в рамките на социалната сигурност и не на последно място, в дългосрочен план – пенсиите им;
17. подчертава, че по-високата средна продължителност на живота на жените не следва да бъде причина за дискриминация при изчисленията на пенсиите;
18. приветства инициативата на Комисията, която цели да подкрепи разработването на схеми за допълнителни пенсионни спестявания за увеличаване на пенсионните приходи;
19. подчертава, че първият стълб следва да продължи да бъде основният източник на

пенсии за осигурителен стаж и възраст и че Комисията следва да предприеме мерки да направи втория и третия стълб по-достъпни и по-прозрачни за жените, тъй като понастоящем те имат по-малко възможности да натрупват допълнителни пенсионни спестявания от мъжете;

20. настоятелно призовава държавите членки да спазват и строго да прилагат законодателството относно правата при майчинство, за да не бъдат жените ощетявани по отношение на пенсиите за това, че са станали майки по време на професионалния им живот;
21. подчертава необходимостта от насърчаване на държавите членки да информират по-добре гражданите, за да могат те да вземат решения относно пенсионното планиране при пълно познаване на всички факти;
22. насърчава държавите членки да отчитат периодите, през които жените или мъжете трябва да полагат грижи за деца или други зависими членове на семейството, както и домакинския труд, като осигурителен стаж при определянето на техните пенсионни права и изчисляването им;
23. счита, че индивидуализирането на пенсионните права в необходимо от гледна точка на равенството между половете и че също така следва да се гарантира сигурността на много възрастни жени, които понастоящем разчитат на пенсии за овдовели лица и други производни права;
24. подчертава, че социалните политики и социалните служби, които осигуряват грижи за деца, възрастни хора и други зависими лица, са от жизненоважно значение, за да се гарантира, че жените имат същите възможности като мъжете да получат платена работа, съвместима с техния семеен и личен живот, която да им позволява да се ползват от пенсионни права, достатъчни, за да получават достойна пенсия в напреднала възраст;
25. подчертава необходимостта от насърчаване на държавите членки да признават в своите социално-осигурителни системи и при пенсиониране признаването на участието, основно на жените, в грижите и подкрепата на зависими лица;
26. призовава държавите членки и Комисията да предложат нови начини за гарантиране на по-доброто заплащане на законно упражняваната неофициална работа и отчитането ѝ при определянето на пенсионните права;
27. приветства поканата, направена в бялата книга, за въвеждане на кредити за полагане на грижи за зависими лица, т.е. признаване, при изчисляването на пенсията, на периодите, когато са полагани грижи за зависими лица както за жените, така и за мъжете, както това вече се предвижда в някои държави членки;
28. призовава участието и ангажираността на жените в ръководството на сдружения за деца или за хора с увреждания или за зависими лица да се вземат под внимание при признаване на придобития опит, което ще им позволи да избегнат прекъсване на професионалната кариера, неблагоприятно за размера на бъдещата им пенсия;

29. призовава държавите членки при необходимост да направят повторен преглед на осигурителните системи, за да се избегне значителното неравенство между равнището на пенсиите на мъжете и на жените, и да разгледат възможността за въвеждане на коригиращи фактори, отчитащи разликите във вноските, причинени от несигурни трудови правоотношения;
30. припомня отново, че е важно да се води борба срещу свързаните с пола стереотипи, които традиционно определят второстепенна роля на работата на жените, в резултат на което работата, извършвана от тях, е по-ниско заплатена;
31. призовава държавите членки да предоставят високо качество и достъпни цени на грижите за децата и зависимите лица.

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	19.2.2013 г.
Резултат от окончателното гласуване	+: 30 -: 2 0: 0
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Regina Bastos, Edit Bauer, Andrea Češková, Marije Cornelissen, Tadeusz Cymański, Iratxe García Pérez, Zita Gurmai, Mikael Gustafsson, Mary Honeyball, Sophia in 't Veld, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Silvana Koch-Mehrin, Constance Le Grip, Astrid Lulling, Ulrike Lunacek, Elisabeth Morin-Chartier, Krisztina Morvai, Siiri Oviir, Joanna Senyszyn, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Marc Tarabella, Britta Thomsen, Anna Záborská, Inês Cristina Zuber
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Izaskun Bilbao Barandica, Minodora Cliveti, Silvia Costa, Anne Delvaux, Мария Габриел, Nicole Kiil-Nielsen, Doris Pack, Licia Ronzulli, Angelika Werthmann